

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.05052 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою «Міжнародна економіка»

на тему: **«ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРАНСПОРТНО-
ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПП «СКАТ
ТРАНС»»**

Виконавець:

студент ФМЕ, гр. 43

Еюбов Ельмір Ельшан огли

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

старший викладач

Гусенко Ольга Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Логістичні процеси тісно пов'язані з функціонуванням підприємства, вони не формують самостійну сферу діяльності, але повинні підкорятися основним цілям підприємства і забезпечувати їх досягнення. Для створення ефективної мережі та успішного здійснення логістичної діяльності, необхідне проведення ретельного проектування побудови логістичних систем на підприємствах.

Широке використання логістики в практиці господарської діяльності пояснюється необхідністю скорочення загальних витрат підприємства й виходу на міжнародні ринки як конкурентоспроможні підприємства, що можна досягти шляхом використання логістичних інструментів.

Одним з актуальних питань широкого кола організацій є питання, пов'язані з удосконаленням функціонування транспортно-логістичної діяльності. Існуюче різноманіття форм організації бізнесу, специфіки діяльності окремих учасників логістичних систем і багато інші фактори обумовлюють широке коло підходів до підвищення ефективності функціонування логістичних систем, і відповідно, оцінки ефективності прийнятих рішень.

Визначення ефективності логістичної діяльності підприємств є однією із ключових завдань як для дослідження поточного стану логістичної системи, так і для формування логістичних стратегій підприємств. Актуальність дослідження ефективності, як з наукової, так і з практичної точки зору полягає у формуванні діючої сукупності індикаторів стану логістичної діяльності. Така сукупність індикаторів необхідна вітчизняним підприємствам для побудови механізмів управлінських впливів на елементи логістичних систем.

Мета дослідження. Аналіз ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс” та визначення шляхів її підвищення

Завдання дослідження:

- дослідити економічну сутність поняття транспортно-логістична діяльність підприємства;
- систематизувати основні чинники, що впливають на ефективність транспортно-логістична діяльність підприємства;
- узагальнити методи оцінювання ефективності транспортно-логістична діяльність підприємства;
- провести аналіз сучасного стану транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”;
- здійснити SWOT-аналіз підприємства ПП “Скат Транс”;
- виділити можливі шляхи підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”

Об’єктом дослідження є ефективність транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс” та шляхи її підвищення.

Предметом дослідження виступають теоретико-методичні та організаційно-економічні рішення щодо підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємства.

Методи дослідження. У процесі наукового дослідження застосовувалися загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання. При теоретико-методичному аналізі ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємства із загальнонаукових методів застосовано аналіз та синтез, індукція та дедукція, абстрактно-логічний метод, метод узагальнення та класифікації, методи математичної статистики. До спеціальних методів належать метод економічного аналізу (в процесі аналізу динаміки ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”), графічний (для наочного схематичного зображення результатів дослідження) та табличний методи (подання результатів зведення та групування аналітичних даних щодо транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”).

Інформаційною основою дослідження виступають закони та інші нормативно-правові документи, монографічна та наукова література, Інтернет-джерела, статистична інформація.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок. Основний зміст викладено на 83 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 5 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано наукову статтю: Еюбов Е.Е. Підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємства. /// Минуле, сучасне, майбутнє. Збірник наукових робіт за підсумками студентської науково-практичної конференції факультету міжнародної економіки. Випуск 10. Одеський національний економічний університет – 2020. С.366-370. Електронний ресурс. Режим доступу - <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11389/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b8%d1%85%20%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d1%85%20%d0%bf%d1%80%d0%b0%d1%86%d1%8c.pdf>

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретико-методичні аспекти дослідження підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємств»* розглянуто сутність та особливості дослідження ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємств, чинники, що впливають на підвищення

ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємств, методичні підходи оцінки ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємств.

У другому розділі *«Аналіз сучасного стану транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”»* проаналізовано стан транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”, вплив чинників на підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності. SWOT аналіз ПП “Скат Транс”, проведено оцінку ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”.

У третьому розділі *«Шляхи підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс”»* розглянуто впровадження блокчейн-технології як напрямку підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП “Скат Транс” ПП “Скат Транс” та запропоновано впровадження концепції управління JUST-IN-TIME у діяльність ПП “Скат Транс” та надана оцінка економічної ефективності запропонованих заходів.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі економічного розвитку, українські підприємства переглядають існуючі системи управління, впроваджують нові інформаційні системи управління, проводять реорганізацію бізнесу на основі сучасних методів реінжинірингу, впроваджують спеціалізовані системи підвищення продуктивності праці, управління виробництвом і т. д. Ситуація, що склалася на підприємствах обумовлює необхідність розробки нових концепцій, методичних основ, практичних рекомендацій з проектування логістичних систем як одного з найважливіших умов розвитку вітчизняних підприємств і структуроутворюючих факторів підвищення ефективності логістичних ланцюгів.

В даний час сформувалося кілька концепцій впровадження логістичних систем на підприємствах, однак загальноновизнаної теорії проектування логістичних систем ще не вироблено як в Україні, так і за її межами. В цих умовах проводять діагностичний аналіз, оцінку проблемної ситуації, і порівняння з існуючими уявленнями про те, яким чином має функціонувати логістичні системи, розробляють і впроваджують програму з її реорганізації.

Часто спроби прямого впровадження логістичних систем закінчуються невдало, з дуже великими інвестиціями, що породжує ланцюг інших проблем. Зазначені обставини загострюють потребу в більш глибокому розгляді процесу проектування логістичних систем, а саме з позицій системного аналізу, системного проектування, спираючись на процес послідовного «освітлення» «чорного ящика» за допомогою технологій моделювання.

Транспортні процеси є складовою частиною системи логістичного управління підприємством, тому від швидкості, потужності і надійності проходження матеріально-інформаційних потоків по логістичному ланцюгу залежать ступінь задоволеності споживачів, прибуток і оборотність оборотних коштів. Опосередковано якість проектних робіт при створенні логістичних систем на

підприємстві визначає рівень розвитку та конкурентоспроможності підприємства в порівнянні з іншими учасниками ланцюга поставок.

Відомо, що основним принципом логістики є системний підхід, для ефективної реалізації якого потрібна відповідна методологія моделювання процесів прийняття управлінських рішень. Тому в умовах розвитку ринкових відносин для транспортних підприємств основною метою діяльності є якісне обслуговування вантажовласників. В умовах скорочення обсягу перевезень і зростання конкуренції зі сторони інших видів транспорту для отримання прибутку необхідно застосовувати нові технології.

Проаналізувавши ефективність транспортно-логістичної діяльності підприємства ПП «Скат Транс», можна зробити висновок, що підприємство найбільше перевозить: комп'ютери, ноутбуки, принтери, засоби зв'язку та ін. Продукція постачається у країни Європи та СНД.

Також можна зробити висновок, що система побудови й керування логістикою на ПП «Скат Транс» носить специфічний характер і в значній мірі відрізняється від традиційних логістичних систем. Це обумовлене, насамперед, обмеженою децентралізованістю підприємства, замкнутістю й структурною залежністю виробничої логістичної системи. На підприємстві відсутнє асоціативна взаємодія логістичних систем як усередині підприємства, так і в рамках логістичного ланцюга, що, по суті, є основою ефективності логістики підприємства.

Загальний фінансовий результат виробничо-господарської діяльності підприємства показує прибуток. Прибуток від реалізації продукції є найголовнішою складовою загальної величини прибутку, на формування якого впливає величина обсягу реалізації продукції, структура продукції, витрати на сировину, матеріали, рівень витрат матеріальних і трудових ресурсів, встановлені тарифи на послуги, витрати на транспортування.

Для аналізу впливу факторів на транспортно-логістичну діяльність підприємства ПП «Скат Транс», було використано метод SWOT-аналізу, який є основою для розробки напрямків підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємства.

При оцінці ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємства були розраховані показники процесу транспортування продукції, а саме: норматив готової продукції на складі, час фасування готової продукції, час подачі, час зважування, час завантаження, та витрати на доставку своєї продукції.

В кваліфікаційній роботі було зазначено, що орієнтація впровадження технології блокчейна на технологічну сторону логістики знижує ризики й значно підвищує стабільність, оскільки формує її практичну спрямованість. Впровадження технології блокчейна в галузі вигідно для підвищення ефективності робочого процесу, зберігання даних, керування поставками товарів, зниження помилок у документообігу і його тривалості, скорочення тривалості логістичного циклу;

Після розгляду огляду світового досвіду впровадження технології блокчейн був зроблений висновок про те, що підприємці й органи влади постійно знаходять нові шляхи й засоби застосування технологій у сучасній економічній системі. Технологія блокчейн дозволяє знизити витрати на підтримку постійного робочого процесу, систем і персоналу завдяки системі розподіленого реєстру, миттєво

передавати інформацію про засоби, доставку й відвантаженню товарів, одержувати повну інформацію про продукт із моменту його виробництва до Кінцевий користувач, етапи "шляху" продукту, вирішують проблему "довіри" між усіма учасниками ланцюжка, значно скорочують час, затрачуване на обробку документації на всіх етапах перевезення, включаючи митні процедури, тим самим дозволяючи використовувати технологія блокчейн виправдана; - існуюча система транспортно-логістичних послуг ПП "Скат Транс" має позитивну динаміку.

У системі транспортно-логістичних послуг ПП "Скат Транс" були виявлені проблемні місця, а саме колісні пари і їх контрафакт, що досягає 20 % від річного випуску. Так само за складеною схемою - взаємодії основних учасників у структурі вантажоперевезень ПП "Скат Транс", були виявлені недоліки сьогоденної схеми взаємодії. Виходячи із цього був проведений аналіз існуючої проблеми й запропонований розв'язок - впровадження технології блокчейн; вивчивши теоретичні основи й практичний досвід різних країн, компаній, була складена модель впровадження технології блокчейн на промислове підприємство, з наступними розібраними етапами; розроблена модель взаємодії факторів зниження витрат.

Згідно зі складеною моделлю по впровадженню технології блокчейн і складеним факторам, що впливають на систему транспортної логістики в ПП "Скат Транс" був розрахований мінімальний економічний збиток. Однак не все вдалося розрахувати, наприклад, такий фактор як трансакційні витрати на даний момент не може бути оцінений у грошовому вираженні. Так само була проведена апробація запропонованої моделі, розрахована статична ефективність впровадження. У підсумку, впровадження технології блокчейн у ПП "Скат Транс" забезпечить перевищення ефекту над витратами в 2,5 рази. Отже, реалізація впровадження технології блокчейн допоможе ПП "Скат Транс" не тільки вдосконалити систему транспортної логістики і якість транспортно-логістичних послуг, але й збільшити загальний прибуток від здійснюваної діяльності.

Щодо логістичної концепції управління JUST-IN-TIME, то в якості її мети зазначено формування союзів з постачальниками і замовниками, досягнення збільшення ефективності ланцюга постачань, коли всі її члени працюють спільно і спільно отримують вигоди від довгострокової кооперації.

Причинами використання цієї стратегії є прагнення до досконалішого обслуговування споживачів, вищій гнучкості, до зниження витрат, прагнення уникнути інвестицій в споруди, відсутність досвіду у організацій.

Також ця стратегія буде скоординована із стратегією мінімізації логістичних витрат, яка буде реалізована через скорочення логістичних витрат в окремих логістичних функціях та оптимізації рішень в окремих функціональних областях і/або логістичних функціях по критерію мінімуму логістичних витрат.

АНОТАЦІЯ

Еюбов Ельмір Ельшан огли, «Шляхи підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємства (на прикладі ПП «Скат Транс»)),
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.05052 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою «Міжнародна економіка»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2020 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є ефективність транспортно-логістичної діяльності ПП "Скат Транс" та шляхи її підвищення.

У роботі розглядаються теоретико-методичні аспекти дослідження підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємств. Досліджено основні чинники впливу на підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності підприємств та визначено методи аналізу ефективності транспортно-логістичної діяльності.

Проаналізовано показники сучасного стану транспортно-логістичної діяльності ПП "Скат Транс". Проведено SWOT-аналіз. Проаналізовані показники ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП "Скат Транс".

Запропоновано пріоритетні напрямки підвищення ефективності транспортно-логістичної діяльності ПП "Скат Транс", шляхом впровадження блокчейн системи на підприємстві, а також впровадження логістичної концепції управління JUST-IN-TIME у ПП "Скат Транс" та оцінка економічної ефективності запропонованих заходів.

Ключові слова: транспортно-логістична діяльність підприємства, ефективність транспортно-логістичної діяльності підприємства, ПП "Скат Транс", блокчейн система, логістична концепція управління JUST-IN-TIME.

ANNOTATION

Eyubov Elmir, «Ways to increase the efficiency of transport and logistics activities of the enterprise (on the example of PE "Skat Trans")»,
qualification work for the bachelor's degree in the specialty 6.05052 "International Economic Relations"
under the educational program "International Economics"
Odessa National Economic University
Odessa, 2020

Bachelor's qualification work consists of three sections. The object of the study is the efficiency of transport and logistics activities of PE "Skat Trans" and the ways of its increasing.

The article deals with theoretical and methodological aspects of research into improving the efficiency of transport and logistics activities of enterprises. The main factors of influence on increase of efficiency of transport and logistics activity of the enterprises are investigated and methods of analysis of efficiency of transport and logistics activity are determined.

Indicators of the current state of transport and logistics activity of PE "Skat Trans" are analyzed. A SWOT analysis was performed. The indicators of efficiency of transport and logistics activity of PE "Skat Trans" are analyzed.

Priority directions of increase of efficiency of transport and logistics activity of PE "Skat Trans" are offered, by introduction of blockchain system at the enterprise, as well as introduction of logistic concept of management of JUST-IN-TIME in PE "Skat Trans" and estimation of economic efficiency of the proposed measures.

Keywords: transport and logistics activities of the enterprise, efficiency of transport and logistics activities of the enterprise, PE "Skat Trans", blockchain system, logistics management concept JUST-IN-TIME.